



Comisia economie, buget și finanțe

Raport asupra Raportului de activitate al Consiliului Concurenței pentru anul 2023 (nr.1421 din 03.06.2024)

Comisia economie, buget și finanțe, în conformitate cu Planul audierilor pentru sesiunea primăvară-vară a anului 2024 aprobat prin Decizia Comisiei CEB-07 nr.44 din 14 februarie 2024, a audiat în ședința sa Raportul de activitate al Consiliului Concurenței pentru anul 2023 (în continuare – Raport) prezentat Parlamentului Republicii Moldova în conformitate cu art. 33 alin. (5) al Legii concurenței nr. 183/2012 și constată următoarele.

Raportul a fost aprobat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DCA-10 din 31.05.2024, prezentat Parlamentului Republicii Moldova în termenul legal și este publicat pe pagina web a Consiliului Concurenței.

Analiza cuprinsului Raportului denotă că acesta conține următoarele informații obligatorii prevăzute de art. 33 alin. (4) din Legea concurenței nr. 183/2012:

- informații despre activitățile Consiliului Concurenței în realizarea atribuțiilor stabilite de legislația în domeniul concurenței și ajutorului de stat;

- informații despre direcțiile prioritare de activitate ale Consiliului Concurenței pentru anul 2024;

- raportul financiar anual și alte informații privind executarea bugetului Consiliului Concurenței pentru anul 2023.

Menționăm că Raportul nu conține raportul auditului de performanță, întrucât Curtea de Conturi nu a realizat acest audit în perioada de raportare.

Totodată, Raportul conține informații privind impactul activității Consiliului Concurenței asupra mediului concurențial, activitatea de evaluare a mediului concurențial prin intermediul investigațiilor utile, activitatea în instanța de judecată, realizarea angajamentelor internaționale în domeniul concurenței și a ajutorului de stat, organizarea activității și resursele Consiliului Concurenței, precum și raportul de performanță în forma narativă.

Anul 2023 a fost o perioadă de tranziție pentru Consiliul Concurenței, marcată de modificări legislative și provocări instituționale, implementarea abordărilor noi în calitatea actelor emise și investigațiilor efectuate, modificarea componenței Plenului Consiliului Concurenței, adoptarea și intrarea în vigoare a modificărilor majore în Legea concurenței și Legea cu privire la ajutorul de stat, activitatea Consiliului s-a desfășurat parțial în sediul aflat în reparație capitală.

Totodată, Consiliul a fost supus evaluării externe și asumare de angajamente în procesul de integrare europeană, cu o criză continuă de resurse umane și atacuri

cibernetice nereușite precum și reevaluarea dosarelor în derulare pentru prioritizarea cazurilor cu impact semnificativ și încetarea celor nesemnificative.

În urma examinării Raportului, Comisia reține mai multe realizări raportate de Consiliul Concurenței în anul 2023 și anume:

- emiterea a 171 de avize asupra proiectelor de acte normative, dintre care, 99 de avize au fost prezentate cu propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității;

- examinarea a 19 de formulare complete de notificare a concentrărilor economice. Ca urmare a evaluării compatibilității operațiunilor de concentrare economică notificate, examinarea a 8 operațiuni a fost finalizată prin decizii de autorizare a concentrărilor economice notificate, iar examinarea a 2 tranzacții a fost finalizată prin scrisori de informare despre faptul că operațiunile notificate nu cad sub incidența Legii concurenței. Din formularele de notificare depuse în anul 2023, examinarea a 7 notificări urmează a fi finalizată în anul 2024.

- autorizarea a 34 de măsuri de sprijin notificate de către furnizorii ajutorului de stat. Măsurile de ajutor de stat autorizate au fost acordate sub formă de reduceri la preț la bunurile și serviciile furnizate, subvenții, subsidii, transmiterea gratuită a mijloacelor fixe, scutiri de taxă și plată pentru locațiune, garanții în condiții preferențiale, renunțare la venituri etc.;

- raportarea de către circa 330 de furnizori a măsurilor de sprijin prin SIA RAS, acestea urmând a fi examinate de către Consiliul Concurenței, iar ulterior incluse în Raportul privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova.

În perioada de raportare, Plenul Consiliului Concurenței s-a întrunit în 57 de ședințe și 6 ședințe de audieri.

În 2023, au fost inițiate 16 investigații noi, care țin de diferite domenii de activitate sau tipuri de încălcări examinate.

În perioada de referință, din totalul de 62 de investigații privind practicile anticoncurențiale și acțiunile de concurență neloială, aflate în derulare, 15 investigații au fost finalizate, dintre care 3 cazuri de acorduri anticoncurențiale, 4 cazuri de abuz de poziție dominantă, 3 investigații privind acțiuni de concurență neloială, 2 cazuri de acțiuni anticoncurențiale ale autorităților publice, 1 caz cu obiect multiplu.

În anul 2023, instanțele de judecată au menținut irevocabil legalitatea adoptării a 9 acte administrative ale Plenului Consiliului Concurenței și a confirmat corectitudinea aplicării amenzilor prin 6 acte administrative ale Plenului Consiliului Concurenței în cuantum de 13 584,7 mii lei și au anulat un singur act administrativ al Plenului Consiliului Concurenței – decizie de respingere a plângerii. Respectiv, rata de menținere a actelor administrative ale Plenului Consiliului Concurenței de către instanța de judecată în anul 2023 a constituit 90%.

Totodată, s-a atestat faptul că durata medie de examinare a celor 13 cauze finalizate de către instanțele de judecată a constituit 45 luni (3 ani 9 luni), iar cea mai lungă perioadă de timp a constituit 102 luni (8 ani și 6 luni).

Cu referire la raportul financiar, se menționează că pentru asigurarea activității Consiliului Concurenței, conform Legii bugetului de stat pentru anul 2023

nr.359/2022 limitele aprobate pentru Consiliul Concurenței au constituit 39 696,7 mii lei. În rezultatul rectificării bugetului limitele au fost majorate cu 959,6 mii lei, fiind stabilite în sumă de 40 656,3 mii lei. Valorificarea alocațiilor bugetare pentru anul 2023 constituie 95,15 % sau la nivelul sumei de 38 682,9 mii lei.

Încasările de la prestarea serviciilor cu plată sunt formate din încasări din taxele de notificare a concentrărilor economice.

Cheltuielile efective pentru perioada raportată constituie 26 994,7 mii lei și sunt formate din 211 „Cheltuieli de personal” – 17 757,2 mii lei; 212 „Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii” – 5 149,6 mii lei; 221 „Bunuri – Cheltuieli privind utilizarea stocurilor” – 388,0 mii lei; 222 „Bunuri și servicii” – 2 345,8 mii lei; 231 „Cheltuieli privind uzura mijloacelor fixe” – 526,7 mii lei; 232 „Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale” – 240,1 mii lei; 273 „Prestații sociale” – 579,3 mii lei; 289 „Alte cheltuieli ale autorităților/instituțiilor bugetare” – 8,1 mii lei.

Potrivit Raportului au fost efectuate achiziții în sumă de 1 248,1 mii lei, inclusiv la grupa de conturi 311 „Clădiri” – 11 773,5 mii lei, 314 „Mașini și utilaje” – 1 164,1 mii lei, grupa de conturi 316 „Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc” – 83,9 mii lei.

Consiliul Concurenței își desfășoară activitatea prin personalul cu atribuții în domeniu concurenței, ajutorului de stat, personalul cu atribuții operaționale și personalul tehnic, în număr de 130 de unități, care rămâne neschimbat din anul 2019.

În anul 2023 în cadrul Consiliului Concurenței au fost angajate 14 persoane, iar disponibilizate 16 persoane. Gradul de ocupare a funcțiilor publice constituie 51,5 %. Lipsa de 48,5 % a personalului sporește sarcina și volumul de lucru pentru fiecare angajat. Nivelul de salarizare mic în sistemul bugetar în raport cu complexitatea activității face ca interesul specialiștilor pentru funcțiile vacante pentru care Consiliul Concurenței anunță concurs, să fie unul destul de mic.

Astfel, Consiliul Concurenței se confruntă cu o insuficiență de personal calificat manifestată, în special, prin gradul scăzut de ocupare a funcțiilor publice vacante, care este determinat de lipsa specialiștilor cu pregătire în domeniul concurenței și ajutorului de stat, dar nu în ultimul rând și de nivelul de salarizare neatractiv raportat la complexitatea atribuțiilor și competențelor solicitate pentru activitatea desfășurată.

La acest capitol, Comisia concluzionează că nivelul redus de acoperire cu personal calificat ar putea avea impact negativ asupra activității și performanțelor în domeniul protecției concurenței, fiind necesare eforturi ale tuturor factorilor de decizie pentru înlăturarea acestei probleme.

Pornind de la cele menționate, Raportul detaliază activitățile Consiliului Concurenței din anul 2023, subliniind modificările legislative, eforturile de combatere a practicilor anticoncurențiale, controlul ajutoarelor de stat și publicității, precum și inițiativele de cooperare internațională și de consolidare instituțională. De asemenea, se remarcă prioritățile și provocările întâmpinate în anul respectiv.

Raportul este comprehensiv și acoperă multiple aspecte ale activității autorității. Cu toate acestea, sunt necesare îmbunătățiri în domeniile transparenței, detaliilor despre investigații și măsuri de remediere, evaluării impactului economic și

gestionării resurselor umane. Implementarea acestor recomandări ar putea spori eficiența și încrederea în activitatea Consiliului Concurenței.

Urmare audierii, Comisia economie, buget și finanțe a luat act de informația prezentată în Raportul de activitate al Consiliului Concurenței pe anul 2023 și propune spre audiere în ședința plenară a Parlamentului și adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la Raportul de activitate al Consiliului Concurenței pe anul 2023.



Radu MARIAN,
Președintele Comisiei